

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Heleny Nutilové a soudkyň JUDr. Marie Trnkové a JUDr. Terezy Kučerové v právní věci

žalobce: **X**

bytem X

proti

žalovanému: **Úřad práce – Krajská pobočka v Českých Budějovicích**

se sídlem Klavíkova 1570/7, České Budějovice

o žalobě na ochranu před zákonným zásahem správního orgánu

takto:

- I. Návrh, aby bylo určeno, že vydání osvědčení žalobci v neúplné a neurčité podobě Úřadem práce v Českých Budějovicích č. j. 26564/2018/CBU bylo nezákonností, **se zamítá.**
- II. Návrh, aby bylo určeno, že nesdělení žalovaného žalobci, že obsahem vyžádané potvrzení nelze vydat, bylo rovněž nezákonností, se zamítá.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou dne 25. 5. 2018 Krajskému soudu v Českých Budějovicích se žalobce domáhá určení, že potvrzení o poskytnutí dávky v hmotné nouzi – příspěvku na živobytí vydané žalovaným na základě jeho žádosti ze dne 28. 3. 2018 je nezákonné, neboť je neúplné a neurčité a dále se domáhá určení, že nesdělení žalovaného žalobci, že obsahem vyžádané potvrzení nelze vydat je rovněž nezákonné.

2. Žalobce v žalobě uvádí, že si podal dne 26. 3. 2018 žádost o vydání potvrzení, že je a byl osobou v hmotné nouzi a je příjemcem dvou přiznaných pravidelných nepojistných státních dávek ve výši 8 153 Kč. Dne 28. 3. 2018 žalobce obdržel potvrzení o poskytnutí dávky pomoci v hmotné nouzi - příspěvku na živobytí, které žalobce považuje za neúplné a neurčité a neodpovídá jeho žádosti, přičemž žalovaný neinformoval žalobce, že vyžádané „osvědčení“ nelze vydat. Žalobce považuje toto potvrzení za nezákonné, neboť postrádá rozhodné údaje.
3. Žalobce si podal stížnost, o vyřízení stížnosti byl vyrozuměn dne 21. 5. 2018. Žalovaný uvedl, že potvrzení obsahuje informace jednoznačně určité, že vydá potvrzení lze považovat i za nadbytečné. Žalobce má za to, že nelze nemít toto vyrozumění za arogantní a nelogické a má za to, že neosvědčení rozhodných skutečností je porušením jeho práva. Neinformování o překážce vydání vyžádaného osvědčení také, včetně nedbání principu vstřícnosti.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se nejedná o nezákonný zásah a žalobu považuje za nepřijatelnou, jestliže se žalobce domáhá vydání rozsudku, kterým má být určeno, že žalovaný vydal žalobci osvědčení neúplné či neurčité či, že nesdělení žalovaného o tom, že nelze vydat vyžádané potvrzení. Nejedná se o nezákonný zásah správního orgánu. Žalovaný má za to, že vydané potvrzení je dostatečně určité a obsahuje všechny informace relevantní k účelům pro které žalobce vystavení potvrzení žádal. Toto potvrzení splňuje všechny zákonné náležitosti, jestliže je v něm uvedeno, že žalobce byl ode dne 30. 7. 2017 příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi. Z tohoto potvrzení lze dovodit, že v daném období žalobce byl osobou v hmotné nouzi. K ověření skutečnosti, že žalobce je příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi, není potřeba vystavovat jakékoli potvrzení, neboť tato skutečnost vyplývá ze samotného oznámení či rozhodnutí o přiznání nebo změně výše dávky pomoci v hmotné nouzi. Bylo proto zcela nadbytečné vystavovat žalobci potvrzení pro jím uváděné účely. I v případě, že by žalobce rozhodnutím nedisponoval, byla by mu k jeho žádosti vystavena kopie takového rozhodnutí. Obsahem potvrzení jsou informace jednoznačně určité, které mají nezaměnitelnou vypovídající hodnotu a jsou uvedeny v rozsahu, který koresponduje s žádostí žalobce. Žalovaný nemohl vystavit potvrzení ve znění, které požadoval žalobce, a to s ohledem na § 38 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť podmínky nároku na přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi se zkoumají individuálně každý měsíc a pokud by žalovaný vystavil takové potvrzení, nemuselo by být uplynutím dalšího měsíce již pravdivé. Kritika vyrozumění o vyřízení stížnosti není předmětem tohoto řízení a není tak pro toto řízení relevantní, jestliže žalobci je v případě nesouhlasu s vyřízením stížnosti dána možnost požádat nadřízený správní orgán o přešetření způsobu vyřízení stížnosti.
5. Ze správního spisu byly zjištěny tyto rozhodné skutečnosti.
6. Žalobce si podal prostřednictvím datové schránky dne 26. 3. 2018 žádost o vydání potvrzení o poskytnutí dávky pomoci v hmotné nouzi pro jednotný účel (soudní řízení, soudní exekutor, určení advokáta) v následujícím znění: „Žadatel byl a je osobou hmotné nouzi – i je příjemcem dvou přiznaných pravidelných nepojistných státních dávek ve výši 8 153 Kč vyplácených částečně v nestátní měně“.
7. Žalovaný vystavil žalobci dne 28. 3. 2018 potvrzení o poskytnutí dávky pomoci v hmotné nouzi - příspěvku na živobytí pod č. j. 26564/2018/CBU, ve kterém se potvrzuje, že žalobce byl ode dne 30. 3. 2017 příjemcem příspěvku na živobytí sp. zn. UP/54225/2017/HN - dávky pomoci v hmotné nouzi s tím, že toto potvrzení se vydává na žádost jmenovaného a že lze toto potvrzení uplatnit pro výše uvedený účel 30 dnů od data jeho vydání.
8. Dne 28. 3. 2018 žalobce zaslal žalovanému stížnost proti postupu správního orgánu ve smyslu § 175 a násl. správního řádu, žalovaný proto skutečnosti namítané ve stížnosti přezkoumal a Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

dne 21. 5. 2018 zaslal žalobci vyrozumění o vyřízení stížnosti s tím, že po přešetření celé záležitosti byla stížnost vyhodnocena jako nedůvodná.

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že jestliže se žalobce domáhá vydání rozsudku, kterým má být určeno, že žalovaný vydal žalobci osvědčení neúplné či neurčité a že nesdělení žalovaného o tom, že nelze vydat vyžádané potvrzení, pak se nejedná o zásah správního orgánu. V souvislosti s tím bylo žalovaným odkázáno na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Aps 3/2006 ze dne 16. 1. 2008 a rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Aps 4/2007 ze dne 26. 11. 2008. Žalobce ani neuvádí, jakým způsobem měl být zkrácen na svých právech či jakým způsobem mělo být vydaným potvrzením zasaženo do jeho práv, jakož ani nespecifikuje, jak by mohl být vydáním potvrzení zásah zaměřen proti jeho osobě. Žalovanému není ani zřejmo z jakého důvodu žalobce zmiňuje v žalobním návrhu velikost dokumentu. Pokud žalobce poukazuje na objemnost, nelze toto jakkoli přikládat k tíži žalovaného. Žalovaný má za to, že vystavené potvrzení splňuje všechny zákonné náležitosti. Potvrzení bylo vydáno standardním způsobem. Kritika vyrozumění o vyřízení stížnosti není dle žalovaného předmětem tohoto řízení.
10. V replice žalobce uvádí, že vyjádření žalovaného považuje za alogické a nevstřícné. Žalobu považuje za přípustnou. Má za to, že vydané potvrzení je chybné a neúplné.
11. Krajský soud se žalobou zabýval podle § 82 a násl. s.ř.s.
12. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením správního orgánu vymezuje § 82 s. ř. s., z něhož vyplývá, že ten, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
13. Při posuzování důvodnosti žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu lze vycházet z judikatury správních soudů, podle které je ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. důvodná, jsou-li zároveň splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).
14. Podle závěrů Nejvyššího správního soudu uvedených v rozsudku ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 – 42 představuje zásahová žaloba podle § 82 a násl. s. ř. s. právní prostředek na ochranu práv pouze tehdy, neposkytuje-li právní řád jiné prostředky ochrany. Jsou tudíž upřednostňovány jiné formy ochrany před protiprávním jednáním správních orgánů a zásahová žaloba představuje prostředek povahy subsidiární. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem nemůže být nahrazena žaloba proti rozhodnutí správního orgánu a není v dispozici účastníka řízení volit podle svého uvážení, který typ žaloby bude pro něj vhodnější a který bude u správního soudu iniciovat. Určujícím kritériem je tedy povaha napadeného jednání. Lze-li se ochrany domáhat jinými právními prostředky, je účastník řízení povinen nejprve vyčerpat tyto prostředky a teprve následně po jejich vyčerpání nastupuje možnost podání správní žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalovat na nezákonný zásah lze pouze za situace, že ochrana jinými právními prostředky není možná.
15. Zásahem se rozumí aktivní úkon správního orgánu nebo jiné složky veřejné správy související s výkonem veřejné moci. Jedná se o neformální úkony, pro které mnohdy nejsou stanovena závazná pravidla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2008, č. j. 6 Aps 4/2007 – 65). Byť se nejedná o rozhodnutí, jsou osoby, vůči nimž úkony směřují, povinny na Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

jejich základě něco konat, něčeho se zdržet nebo nějaké jednání strpět. Napadeným pokynem, resp. výzvou k podání žádosti o příspěvek na živobytí žalobcem, žalovaný evidentně sledoval naplnění podmínky pro žalobcovo dosažení nároku na dávku doplatku na bydlení. Žalovaný jednal v zájmu žalobce, byť tuto skutečnost žalobce opakovaně napadá a odmítá. Posouzením žádosti o příspěvek na živobytí by byl žalobce rovněž posuzován pro případné splnění podmínky obsažené ve druhé větě § 33 odst. 2 ZPHN. Skutečnost, že správní orgán I. stupně žalobce vyzval k uplatnění žádosti o příspěvek na živobytí, nemohla jít žalobci k tíži, neboť správní orgán tuto výzvu činil v zájmu žalobce v rámci dobré správy

16. Krajský soud nejprve přistoupil k posouzení, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání zásahové žaloby, tedy zda uváděné žalobní petity jsou způsobilé naplňovat pojem „zásah“ ve smyslu § 82 s. ř. s. Soud přezkoumal přípustnost žaloby rovněž s ohledem na podmínky uvedené v § 85 s. ř. s., podle kterého je žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky. Toto ustanovení vyjadřuje princip subsidiarity u zásahové žaloby.
17. V daném případě se žalobce domáhá určení, že potvrzení o poskytnutí dávky pomoci v hmotné nouzi – příspěvku na živobytí ze dne 28. 3. 2008 je nezákonností, neboť je toto potvrzení neúplné a neurčité. Soud se proto zabýval tím, zda toto potvrzení je nezákonným zásahem za splnění shora uvedených podmínek.
18. Soud neshledal první podmínku přímého dotčení či zkrácení na právech žalobce za splněnou, neboť vydané potvrzení není v rozporu s žádným zákonným ustanovením. Vydáním tohoto potvrzení žalovaný žádné zákonné ustanovení neporušil.
19. V souvislosti s tím soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3Aps 3/2006 ze dne 16. 1. 2008, dle něhož faktické jednání správních orgánů musí být proto, aby bylo zásahem ve smyslu § 82 s.ř.s. naplňovat mimo jiné dva znaky, a to musí jít o aktivitu (úkon), nemůže se jednat o pasivitu (nekonání správního orgánu) a úkon musí být pro tyto osoby, vůči nimž směřuje závazný tak, aby tyto osoby na základě tohoto úkonu byly povinny něco dát, konat, nekonat či strpět. V daném případě žalobce ani neuvádí, jakým způsobem by měl být zkrácen na svých právech či jakým způsobem mělo být tímto potvrzením zasaženo do jeho práv.
20. Zásahem se rozumí aktivní úkon správního orgánu nebo jiné složky veřejné správy související s výkonem veřejné moci. Jedná se o neformální úkony, pro které mnohdy nejsou stanovena závazná pravidla. Byť se nejedná o rozhodnutí, jsou osoby, vůči nimž úkony směřují, povinny na jejich základě něco konat, něčeho se zdržet nebo nějaké jednání strpět. Na základě vydaného potvrzení však žádná povinnost žalobci stanovena nebyla.
21. Poznává se, že ve správním řádu není stanoveno jaké náležitosti má potvrzení obsahovat. Předmětné potvrzení nelze považovat tedy za neurčité a neúplné, neboť je z něj patrné, že žalobce je příjemcem příspěvku na živobytí pod konkrétně uvedenou spisovou značkou a je zde uveden datum, od kdy je žalobce příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi. Soud proto uzavřel, že žalovaný na základě žalobci vydal řádné potvrzení o tom, že je žalobce osobou v hmotné nouzi a že je příjemcem této dávky, tak jak bylo žalobcem požadováno. Soud považuje předmětné potvrzení za dostatečně určité a úplné, neboť informace všechny informace ohledně dávky, kterou žalobce pobírá.
22. Zcela nerozhodná je skutečnost jak velký byl dokument, který byl žalobci ze strany žalovaného zaslán. Žalovaný zaslal žalobci potvrzení prostřednictvím datové schránky tak, jak

jím bylo požadováno a bylo odesláno ve formátu, který žalovaný využívá. Jakého je objemu zasláný dokument, je zcela nerozhodné.

23. Soud rovněž poznamenává, že zcela nadbytečně bylo ze strany žalobce vyžadováno toto potvrzení, neboť tyto skutečnosti je možné doložit na základě rozhodnutí o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi. V případě, že by žalobce požadoval vydat kopii takového rozhodnutí, bylo mu ze strany žalovaného jistě vyhověno.
24. V potvrzení jsou informace uvedeny zcela jednoznačně, mají nezaměnitelnou vypovídací hodnotu a jsou uvedeny v obsahu, který koresponduje s žádostí žalobce. Správně bylo v souvislosti s tím poukázáno i ze strany žalovaného na to, že ustanovení § 38 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi hovoří o tom, že dávka pomoci v hmotné nouzi náleží osobě od prvního dne kalendářního měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi, jinak od prvního kalendářního měsíce s tím, že by žalovaný nemohl vystavit potvrzení ve znění, které bylo žalobcem požadováno, a to s ohledem na shora citované ustanovení, kdy podmínky nároku na přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi se zkoumají vždy každý měsíc.
25. Soud nepovažuje za splněnou podmínku první i druhou, neboť nelze s ohledem na obsah vydaného potvrzení konstatovat, že žalobce byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem. Obsah toto potvrzení nemohl způsobit konkrétní zkrácení práv žalobce. Úspěch žaloby na ochranu před nezákonným zásahem nepřinese totiž pouhé tvrzení, že k zásahu došlo, neboť musí být také prokázáno přímé zkrácení na subjektivních právech žalobce a v jeho důsledcích k žalobcově právní sféře. Taková skutečnost však v daném případě nenastala, žalobce toto ani netvrdil. Soud má za to, že toto potvrzení nezpůsobilo přímé zkrácení subjektivních práv žalobce.
26. Soud v souvislosti s tím poznamenává, že nezákonným zásahem nemůže být jakýkoli zásah správního orgánu vyvolávající pocit nejistoty či ohrožení, ale pouze takový zásah, který je způsobilý zasáhnout do sféry veřejných subjektivních práv žalobce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005 č. j. 2 Aps 1/2005-65).
27. Zcela nedůvodný je rovněž požadavek žalobce, aby bylo určeno, že nesdělení žalobci, že obsahem vyžádané potvrzení nelze vydat, bylo rovněž nezákonností, neboť jak vyplývá ze shora uvedeného, žalobci k jeho žádosti bylo potvrzení o poskytnutí dávky pomoci vydáno. Z potvrzení je zřejmé, že žalobce je příjemcem příspěvku na živobytí, dávky pomoci v hmotné nouzi. V potvrzení jsou uvedeny zcela určité údaje, pod jakou spisovou značkou je žalobce příjemcem příspěvku na živobytí a je v něm přesně specifikováno, že potvrzení bylo vydáno na žádost žalobce a že ho lze uplatnit ve lhůtě 30 dnů od data vydání a je zde i jednoznačně konkretizováno, kdo je příjemcem příspěvku na živobytí. Je zcela nelogický návrh žalobce, aby soudem bylo určeno, že nesdělení je nezákonností. Soud proto i tento návrh žalobce jako nedůvodný zamítl. V nesdělení, že obsahem vyžádané potvrzení nelze vydat, tedy nelze spatřovat nezákonný zásah, žalobce nebyl dotčen či zkrácen na svých právech. Žádosti žalobce bylo zcela vyhověno, jestliže bylo předmětné potvrzení dne 28. 3. 2018 žalovaným vydáno. Žalovaný tedy splnil zákonem stanovenou povinnost v případě, že toto potvrzení vydal. Žalovaný v předmětném potvrzení potvrdil, že žalobce je osobou hmotné nouzi a že je příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi. Žalobci nepřísluší, aby správnímu orgánu ukládal v jakém znění má být jím potvrzení vydáno.
28. Žalobce v bodě 11 žaloby namítá nesprávné vyřízení stížnosti. K tomu soud poukazuje na to, že žalobce měl možnost požádat nadřízený správní orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti, jestliže má za to, že stížnost, kterou podal, nebyla řádně vyřízena. V řízení o žalobě Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu se soud nemůže námitkami žalobce ohledně vyřízení jeho stížnost zabývat.

29. Soud proto shledal žalobu zcela nedůvodnou, a proto ji dle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, nebylo zjištěno, že by v souvislosti s tímto řízením nad rámec běžné úřední činnosti vznikly u něho nezbytné náklady, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

České Budějovice 20. srpna 2018

Mgr. Helena Nutilová v. r.
předsedkyně senátu